EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 19.7.2007
KOM(2007) 431 lõplik

2007/0146 (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Ühenduse ja Montenegro Vabariigi vahelise tagasivõtulepingu allakirjutamise kohta

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Ühenduse ja Montenegro Vabariigi vahelise tagasivõtulepingu sõlmimise kohta

(komisjoni esitatud)

SELETUSKIRI

I. Poliitiline ja õiguslik raamistik

Ebaseadusliku sisserändega seotud küsimuste olulisust Montenegro Vabariigi ja ka teiste Lääne-Balkani riikide jaoks toonitati veel kord Thessalonikis 21. juunil 2003 toimunud ELi ja Lääne-Balkani riikide tippkohtumise järeldustes. Tippkohtumisel kinnitati ka Lääne-Balkani riikide Euroopa Liiduga lõimumise perspektiivi. Vastavalt kõnealusele dokumendile sõltub dialoog viisaküsimustes muu hulgas võitlusest ebaseadusliku sisserände vastu. Tagasivõtmise küsimuses on Thessaloniki tegevussuunistes kirjas ELi võetud kohustus koostada ja sõlmida tagasivõtuleping kõigi piirkonna riikidega. Lisaks sellele kutsuti tegevussuunistes Montenegro Vabariiki ja teisi Lääne-Balkani riike üles võtma kõik vajalikud meetmed, et hõlbustada lepingu sõlmimist ja tagada sellise lepingu rakendamine.

13. novembril 2006 volitas üldasjade ja välissuhete nõukogu ametlikult komisjoni läbi rääkima Montenegro Vabariigiga tagasivõtulepingu üle. Läbirääkimissuunised sõlmimaks tagasivõtulepingud teiste Lääne-Balkani riikidega võttis nõukogu vastu samal päeval. 2006. aasta novembris edastas komisjon Euroopa Ühenduse ja Montenegro Vabariigi vahelise lepingu eelnõu Montenegro ametiasutustele. Läbirääkimised käivitati 30. novembril 2006 ja nende esimene ametlik etapp toimus Brüsselis 15. detsembril 2006. Kaks järgmist etappi toimusid Brüsselis paralleelselt läbirääkimistega EÜ ja Montenegro Vabariigi vahelise viisare žiimi lihtsustamise lepingu üle. Ettevalmistusi ametlikeks läbirääkimisteks tehti ka ekspertide mitteametlikel kohtumistel. Viimane ametlik läbirääkimiste etapp toimus 11. aprillil 2007 ja seal lepiti kokku kõigis lahendamata küsimustes, sealhulgas nende endise Jugoslaavia Sotsialistliku Föderatiivse Vabariigi kodanike tagasisaatmise küsimuses, kellel ei ole muud kodakondsust. Lepingu lõpliku teksti parafeerisid kahe poole peamised läbirääkijad samal päeval.

Liikmesriike teavitati ja nendega konsulteeriti korrapäraselt tagasivõtmist käsitlevate läbirääkimiste kõikidel nii mitteametlikel kui ka ametlikel etappidel.

Ühenduse poolt on lepingu õiguslik alus Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 63 lõike 3 punkt b koostoimes artikliga 300.

Lisatud ettepanekud moodustavad õigusliku vahendi tagasivõtulepingu allakirjutamiseks ja sõlmimiseks. Nõukogu teeb otsuse kvalifitseeritud häälteenamusega. Vastavalt asutamislepingu artikli 300 lõikele 3 tuleb lepingu sõlmimisel Euroopa Parlamendiga ametlikult nõu pidada.

Lepingu sõlmimist käsitlevas ettepanekus on kehtestatud sisekord, mis on vajalik lepingu konkreetseks rakendamiseks. Selles on muu hulgas sätestatud, et lepingu artikli 18 alusel moodustatud tagasivõtmise ühiskomitees esindab ühendust komisjon. Artikli 18 lõike 5 kohaselt võtab tagasivõtmise ühiskomitee vastu oma töökorra. Nii nagu seda on seni tehtud ühenduse sõlmitud muude tagasivõtulepingute puhul, esitab komisjon ühenduse seisukoha selles küsimuses pärast seda, kui ta on nõu pidanud nõukogu määratud erikomiteega. Muude ühiskomitee tehtud otsuste kohta võtab ühendus seisukoha kooskõlas asutamislepingu kohaldatavate sätetega.

II. Läbirääkimiste tulemus

Komisjon on seisukohal, et nõukogu läbirääkimissuunistega seatud eesmärgid on saavutatud ja tagasivõtulepingu eelnõu on ühendusele vastuvõetav.

Montenegro Vabariigiga sõlmitavat tagasivõtulepingut on nii palju kui võimalik ühtlustatud muude Lääne-Balkani riikidega sõlmitavate tagasivõtulepingute eelnõudega.

Lepingu lõpliku sisu võib kokku võtta järgmiselt:

- Lepingul on 8 osa kokku 23 artikliga. Sellel on ka 7 lisa, mis on lepingu lahutamatud osad, ja 6 ühisdeklaratsiooni.

- Lepingus (artiklid 2–5) sätestatud tagasivõtmiskohustus põhineb täielikul vastastikkusel ja see hõlmab nii oma riigi kodanikke (artiklid 2 ja 4) kui ka kolmandate riikide kodanikke ja kodakondsuseta isikuid, sealhulgas Montenegro Vabariigi puhul endise Jugoslaavia Sotsialistliku Föderatiivse Vabariigi kodanikke, kellel ei ole muud kodakondsust (artiklid 3 ja 5).

- Oma riigi kodanike tagasivõtmise kohustus kehtib ka riigi endiste kodanike suhtes, kes on jäetud ilma või kes on loobunud kõnealuse riigi kodakondsusest, kuid ei ole saanud teise riigi kodakondsust.

- Oma kodanike tagasivõtmiskohustus hõlmab ka perekonnaliikmeid (nt abikaasad ja alaealised vallalised lapsed), kellel on muu kodakondsus kui tagasivõetaval isikul ja kellel ei ole endal elamisõigust taotluse esitanud riigis.

- Kolmanda riigi kodanike ja kodakondsuseta isikute tagasivõtmiskohustus (artikkel 3) on seotud järgmiste eeltingimustega: a) asjaomasel isikul on või oli riiki sisenedes kehtiv, taotluse saanud riigi välja antud viisa või elamisluba või b) asjaomane isik sisenes ebaseaduslikult ja otse taotluse esitanud riigi territooriumile pärast taotluse saanud riigi territooriumil viibimist või selle läbimist. Nimetatud kohustus ei kehti isikute kohta, kes läbivad riiki transiitreisijana lennujaama kaudu, ega ühegi isiku kohta, kellele taotluse esitanud riik on andnud viisa või elamisloa pärast territooriumile sisenemist.

- Endise Jugoslaavia Sotsialistliku Föderatiivse Vabariigi kodanikke, kellel ei ole muud kodakondsust, käsitletakse eraldi rühmana (artikli 3 lõige 3). Montenegro nõustub nende tagasivõtmisega eeldusel, et täidetud on kaks tingimust: isiku sünnikoht oli Montenegro Vabariigi territooriumil ja nende alaline elukoht oli Montenegro Vabariigi iseseisvumisel (s.t 27. aprill 1992) kõnealuse riigi territooriumil. Kõnealusesse rühma kuuluvate isikute tagasivõtmise konkreetseid tingimusi kohaldatakse horisontaalselt kõikides Lääne-Balkani riikidega sõlmitavates tagasivõtulepingutes.

- Nii oma kodanike puhul, kui kindlaksmääratud ooteaeg on aegunud, kui ka kolmandate riikide kodanike või kodakondsuseta isikute puhul kõikidel juhtudel nõustub Montenegro ELi ühtse vormi kohaste reisidokumentide kasutamisega nende isikute väljasaatmiseks (artikli 2 lõige 4 ja artikli 3 lõige 4).

- Lepingu III jaos (artiklid 6–9 koostoimes 1.–6. lisaga) esitatakse tagasivõtmiskorra tehnilised sätted (tagasivõtmistaotluse vorm ja sisu, tõendid, tähtajad, üleandmise üksikasjad ja transpordiliigid). Teatav menetluse paindlikkus tuleneb sellest, et

tagasivõtmismenetlust ei tule rakendada, kui tagasivõetaval isikul on kehtiv pass ja juhul, kui ta on kolmanda riigi kodanik, siis ka selle riigi kehtiv viisa või elamisluba, kes peab ta tagasi võtma (artikli 6 lõige 2). Tagasivõtmistaotlusele tuleb vastata 12 kalendripäeva jooksul ja seda võib pikendada 6 kalendripäeva võrra asjakohase taotluse esitamisel ja nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel.

- Lepingus on transiiti käsitlev jagu (artiklid 13 ja 14 koostoimes 7. lisaga).

- Artiklites 15–17 sätestatakse vajalikud eeskirjad kulude ja andmekaitse kohta ning esitatakse lepingu seos muude rahvusvaheliste kohustustega.

- Artikliga 18 nähakse ette tagasivõtmise ühiskomitee loomine ning ühiskomitee ülesanded ja volitused.

- Artikkel 19 võimaldab sõlmida Montenegro Vabariigi ja konkreetsete liikmesriikide vahel kahepoolsed rakendusprotokollid käesoleva lepingu konkreetseks rakendamiseks. Kahepoolsete rakendusprotokollide ja muude kehtivate Montenegro Vabariigi ning üksikute liikmesriikide vahel sõlmitud tagasivõtulepingute seost käesoleva lepinguga selgitatakse artiklis 20.

- Lõppsätetes (artiklid 21–23) käsitletakse lepingu jõustumist, selle kehtivust, võimalike muudatuste tegemist, peatamist, lõpetamist ja lepingu lisade õiguslikku seisundit.

- Taani eriseisundit käsitletakse preambulis, artikli 1 punktis d, artikli 21 lõikes 2 ja lepingule lisatud ühisdeklaratsioonis. Lepingule lisatud ühisdeklaratsioonis on kajastatud ka Norra, Islandi ja Šveitsi tihedat seost Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega.

III. Kokkuvõte

Eespool nimetatud silmas pidades soovitab komisjon nõukogul:

- võtta vastu otsus protokolli allakirjutamise kohta ühenduse nimel ja volitada nõukogu eesistujat määrama isiku(d), kes on volitatud ühenduse nimel lepingule alla kirjutama;

- kiita pärast Euroopa Parlamendiga konsulteerimist heaks lisatud Euroopa Ühenduse ning Montenegro Vabariigi vaheline tagasivõtuleping.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Ühenduse ja Montenegro Vabariigi vahelise tagasivõtulepingu allakirjutamise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 63 lõike 3 punkti b koostoimes artikli 300 lõike 2 esimese lõigu esimese lausega,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut[1]

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu volitas oma 13. novembri 2006. aasta otsusega komisjoni pidama läbirääkimisi Euroopa Ühenduse ja Montenegro Vabariigi vahelise tagasivõtulepingu üle.

(2) Lepingu üle peeti läbirääkimisi ajavahemikul 30. november 2006 kuni 11. aprill 2007.

(3) Pidades silmas lepingu hilisemat sõlmimist, tuleks 11. aprillil 2007 Brüsselis parafeeritud lepingule alla kirjutada.

(4) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokolli artikli 3 kohaselt on Ühendkuningriik teatanud soovist osaleda käesoleva otsuse vastuvõtmises ja kohaldamises.

(5) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokolli artikli 3 kohaselt on Iirimaa teatanud soovist osaleda käesoleva otsuse vastuvõtmises ja kohaldamises.

(6) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolli artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmises ning see ei ole talle siduv ega kuulu tema suhtes kohaldamisele,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Ainus artikkel

Lepingu hilisemat sõlmimist silmas pidades on nõukogu eesistujal õigus nimetada isik(ud), kes on volitatud Euroopa Ühenduse nimel alla kirjutama Euroopa Ühenduse ja Montenegro Vabariigi vahelisele tagasivõtulepingule.

---

[1] ELT C

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

2007/0146 (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Ühenduse ja Montenegro Vabariigi vahelise tagasivõtulepingu sõlmimise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 63 lõike 3 punkti b koostoimes artikli 300 lõike 2 esimese lõigu esimese lausega ning artikli 300 lõike 3 esimese lõiguga,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut[2],

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust[3]

ning arvestades järgmist:

(1) Komisjon on Euroopa Ühenduse nimel pidanud Montenegro Vabariigiga läbirääkimisi tagasivõtulepingu sõlmimiseks.

(2) Pidades silmas lepingu hilisemat sõlmimist, kirjutati käesolevale lepingule Euroopa Ühenduse nimel alla ..... 2007 kooskõlas nõukogu [...] otsusega …/…/EÜ.

(3) Käesolev leping tuleks heaks kiita.

(4) Lepinguga luuakse tagasivõtmise ühiskomitee, kes võib võtta vastu oma töökorra. Sellisel juhul on asjakohane näha ette ühenduse seisukoha esitamiseks lihtsustatud kord.

(5) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokolli artikli 3 kohaselt on Ühendkuningriik teatanud soovist osaleda käesoleva otsuse vastuvõtmises ja kohaldamises.

(6) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokolli artikli 3 kohaselt on Iirimaa teatanud soovist osaleda käesoleva otsuse vastuvõtmises ja kohaldamises.

(7) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolli artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmises ning see ei ole talle siduv ega kuulu tema suhtes kohaldamisele,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

---

[2] ELT C

[3] [...]

Artikkel 1

Ühenduse nimel kiidetakse käesolevaga heaks Euroopa Ühenduse ja Montenegro Vabariigi vaheline tagasivõtuleping.

Käesolevale otsusele on lisatud lepingu tekst.

Artikkel 2

Nõukogu eesistuja esitab kõnealuse lepingu artikli 22 lõikes 2 ettenähtud teate[4].

Artikkel 3

Lepingu artikliga 18 loodud tagasivõtmise ühiskomitees esindab ühendust komisjon.

Artikkel 4

Komisjon esitab tagasivõtmise ühiskomitees ühenduse seisukoha lepingu artikli 18 lõike 5 kohase töökorra vastuvõtmise kohta pärast nõupidamist nõukogu määratud erikomiteega.

Artikkel 5

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

[4] Nõukogu peasekretariaat avaldab tagasivõtulepingu jõustumise kuupäeva *Euroopa Liidu Teatajas*.

Lisa

Euroopa Ühenduse ja Montenegro Vabariigi vaheline ebaseaduslikult riigis elavate isikute tagasivõtmise
LEPING

KÕRGED LEPINGUOSALISED,

EUROOPA ÜHENDUS (edaspidi „ühendus”)

ja

MONTENEGRO VABARIIK (edaspidi „Montenegro”),

olles kindlalt otsustanud tugevdada koostööd tõhusamaks võitlemiseks ebaseadusliku sisserändega,

soovides käesoleva lepinguga ja vastastikkuse põhimõtte alusel kehtestada nende isikute kiire ja tõhusa tuvastamise ning ohutu ja nõuetekohase tagasitoimetamise korra, kes ei vasta või enam ei vasta Montenegro või Euroopa Liidu mõne liikmesriigi territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise kohta kehtivatele tingimustele, ning vastastikuse koostöö vaimus soodustada selliste isikute transiiti,

rõhutades, et käesolev leping ei piira ühenduse, Euroopa Liidu liikmesriikide ega Montenegro õigusi, kohustusi ega vastutust, mis tulenevad rahvusvahelisest õigusest ning eelkõige 4. novembri 1950. aasta inimõiguste ja põhivabaduste kaitse Euroopa konventsioonist ja 28. juuli 1951. aasta pagulasseisundi konventsioonist,

arvestades, et kuna käesolev leping kuulub Euroopa Ühenduse asutamislepingu IV jaotise reguleerimisalasse, ei kohaldata selle sätteid Taani Kuningriigi suhtes kooskõlas Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolliga,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

Artikkel 1

Mõisted

Käesolevas lepingus on kasutatud järgmisi mõisteid:

a) „lepinguosalised” – Montenegro ja ühendus;

b) „Montenegro kodanik” – isik, kellel on Montenegro Vabariigi õigusaktide kohaselt selle riigi kodakondsus;

c) „liikmesriigi kodanik” – isik, kellel on ühenduse määratluse kohane liikmesriigi kodakondsus;

d) „liikmesriik” – Euroopa Liidu liikmesriik, välja arvatud Taani Kuningriik;

e) „kolmanda riigi kodanik” – isik, kellel on muu riigi kui Montenegro või mõne liikmesriigi kodakondsus;

f) „kodakondsuseta isik” – isik, kellel ei ole kodakondsust;

g) „elamisluba” – mis tahes liiki luba, mille on välja andnud Montenegro või üks liikmesriikidest ja mis annab isikule õiguse elada selle riigi territooriumil. Siia ei kuulu ajutised load riigi territooriumil viibimiseks, mis on välja antud seoses varjupaiga- või elamisloa taotluse menetlemisega;

h) „viisa” – Montenegro või ühe liikmesriigi välja antud luba või vastu võetud otsus, mida nõutakse selle territooriumile sisenemiseks või selle läbimiseks. See ei hõlma lennujaama transiidiviisat.

i) „taotluse esitanud riik või taotlust esitav riik” – riik (Montenegro või mõni liikmesriik), kes on esitanud või esitab käesoleva lepingu artikli 7 kohase tagasivõtmistaotluse või artikli 14 kohase transiiditaotluse;

j) „taotluse saanud riik või taotlust vastuvõttev riik” – riik (Montenegro või mõni liikmesriik), kellele on esitatud või esitatakse käesoleva lepingu artikli 7 kohane tagasivõtmistaotlus või artikli 14 kohane transiiditaotlus;

k) „pädev asutus” – Montenegro või mõne liikmesriigi ametiasutus, kelle ülesanne on rakendada käesolevat lepingut kooskõlas selle artikli 19 lõike 1 punktiga a;

l) „transiit” – kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku läbisõit taotluse saanud riigi territooriumilt, reisides taotluse esitanud riigist sihtriiki;

m) „tagasivõtmine” – nende isikute (taotluse saanud riigi kodanikud, kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud) üleandmine taotluse esitanud riigist taotluse saanud riigile, kes on käesoleva lepingu kohaselt ebaseaduslikult ületanud piiri, viibinud või elanud taotluse esitanud riigis.

I jagu

MONTENEGRO tagasivõtmiskohustused

Artikkel 2

Oma kodanike tagasivõtmine

(1) Montenegro võtab liikmesriigi taotluse alusel käesolevas lepingus sätestamata vorminõudeid esitamata oma territooriumile tagasi kõik isikud, kes ei vasta või enam ei vasta taotluse esitanud liikmesriigi territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise kohta kehtivatele tingimustele juhul, kui on tõestatud või kui võib *prima facie* tõendite alusel kindlalt oletada, et nad on Montenegro kodanikud.

(2) Montenegro võtab tagasi ka:

– lõikes 1 nimetatud isikute alaealised vallalised lapsed, olenemata nende sünnikohast või kodakondsusest, välja arvatud juhul, kui neil on endal elamisõigus taotluse esitanud liikmesriigis;

– lõikes 1 nimetatud isikute muud kodakondsust omava abikaasa eeldusel, et isikul on õigus siseneda Montenegro territooriumile ja seal viibida või ta võib sellise õiguse saada, välja arvatud juhul, kui tal on endal elamisõigus taotluse esitanud liikmesriigis.

(3) Montenegro võtab tagasi ka isikud, kes on jäetud ilma või kes on loobunud Montenegro kodakondsusest pärast liikmesriigi territooriumile sisenemist, kui see liikmesriik ei ole sellistele isikutele lubanud vähemalt kodakondsust naturalisatsiooni korras.

(4) Pärast seda, kui Montenegro on tagasivõtmistaotluse heaks kiitnud, annab Montenegro pädev diplomaatiline või konsulaaresindus viivitamata ja mitte hiljem kui 3 tööpäeva jooksul välja tagasivõetava isiku tagasipöördumiseks vajaliku reisidokumendi kehtivusajaga vähemalt 3 kuud. Kui juriidilistel või tegelikel asjaoludel ei saa asjaomast isikut algselt välja antud reisidokumendi kehtivusaja jooksul üle viia, annab Montenegro pädev diplomaatiline või konsulaaresindus välja uue sama kehtivusajaga reisidokumendi 14 kalendripäeva jooksul. Kui Montenegro ei ole 14 kalendripäeva jooksul reisidokumenti välja andnud, loetakse ta olevat nõustunud ELi väljasaatmiseks kasutatava ühtlustatud reisidokumendi kasutamisega.[5]

(5) Kui tagasivõetaval isikul on lisaks Montenegro kodakondsusele kolmanda riigi kodakondsus, arvestab taotlust esitav liikmesriik, millisesse riiki isik soovib tagasi pöörduda.

[5] Kooskõlas ELi nõukogu 30. novembri 1994. aasta soovituses kehtestatud vormiga.

Artikkel 3

Kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute tagasivõtmine

(1) Montenegro võtab liikmesriigi taotluse alusel käesolevas lepingus sätestamata vorminõudeid esitamata oma territooriumile tagasi kõik kolmandate riikide kodanikud või kodakondsuseta isikud, kes ei vasta või enam ei vasta taotluse esitanud liikmesriigi territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise kohta kehtivatele tingimustele juhul, kui on tõestatud või kui võib *prima facie* tõendite alusel kindlalt oletada, et isikud

a) omavad või omasid riiki sisenemise ajal kehtivat viisat või Montenegro väljaantud elamisluba või

b) sisenesid liikmesriigi territooriumile otse ja ebaseaduslikult pärast Montenegro territooriumil viibimist või selle läbimist.

(2) Lõikes 1 sätestatud tagasivõtmiskohustust ei kohaldata, kui

a) kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik läbib riiki transiitreisijana Montenegro rahvusvahelise lennujaama kaudu või

b) taotluse esitanud liikmesriik on välja andnud kolmanda riigi kodanikule või kodakondsuseta isikule viisa või elamisloa enne või pärast isiku sisenemist riigi territooriumile, välja arvatud juhul, kui

– kõnealusel isikul on Montenegro välja antud viisa või elamisluba, mille kehtivusaeg on pikem kui taotluse esitanud liikmesriigi välja antud viisal või elamisloal, või

– taotluse esitanud liikmesriigi välja antud viisa või elamisluba on saadud võltsitud või valedokumenti kasutades või valeandmeid esitades või

– isik ei täida mõnda viisa saamiseks vajalikku tingimust.

(3) Montenegro võtab liikmesriigi taotlusel tagasi kõik endise Jugoslaavia Sotsialistliku Föderatiivse Vabariigi kodanikud, kellel ei ole muud kodakondsust ning kelle sünnikoht ja alaline elukoht oli 27. aprilli 1992. aasta seisuga Montenegro territooriumil, eeldusel et Montenegro ametiasutused kinnitavad tagasivõtmistaotluse esitamisel viimast tingimust.

(4) Pärast seda, kui Montenegro on tagasivõtmistaotluse heaks kiitnud, annab taotluse esitanud liikmesriik asjaomasele isikule välja ELi väljasaatmiseks kasutatava ühtlustatud reisidokumendi.[6]

[6] Kooskõlas ELi nõukogu 30. novembri 1994. aasta soovituses kehtestatud vormiga.

II jagu

Ühenduse tagasivõtmiskohustused

Artikkel 4

Oma kodanike tagasivõtmine

(1) Liikmesriik võtab Montenegro taotluse alusel käesolevas lepingus sätestamata vorminõudeid esitamata oma territooriumile tagasi kõik isikud, kes ei vasta või enam ei vasta Montenegro territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise kohta kehtivatele tingimustele juhul, kui on tõestatud või kui võib *prima facie* tõendite alusel kindlalt oletada, et nad on selle liikmesriigi kodanikud.

(2) Liikmesriik võtab tagasi ka:

– lõikes 1 nimetatud isikute alaealised vallalised lapsed, olenemata nende sünnikohast või kodakondsusest, välja arvatud juhul, kui neil on endal elamisõigus Montenegro territooriumil;

– lõikes 1 nimetatud isikute muud kodakondsust omava abikaasa eeldusel, et isikul on õigus siseneda taotluse saanud liikmesriigi territooriumile ja seal viibida või ta võib sellise õiguse saada, välja arvatud juhul, kui tal on endal elamisõigus Montenegro territooriumil.

(3) Sama kohaldatakse isikute suhtes, kes on jäetud ilma või kes on loobunud liikmesriigi kodakondsusest pärast Montenegro territooriumile sisenemist, kui Montenegro ei ole sellistele isikutele lubanud vähemalt kodakondsust naturalisatsiooni korras.

(4) Pärast seda, kui taotluse saanud liikmesriik on tagasivõtmistaotluse heaks kiitnud, annab taotluse saanud liikmesriigi pädev diplomaatiline või konsulaaresindus viivitamata ja mitte hiljem kui 3 tööpäeva jooksul välja tagasivõetava isiku tagasipöördumiseks vajaliku reisidokumendi kehtivusajaga vähemalt 3 kuud. Kui juriidilistel või tegelikel asjaoludel ei saa asjaomast isikut algselt välja antud reisidokumendi kehtivusaja jooksul üle viia, annab kõnealuse liikmesriigi pädev diplomaatiline või konsulaaresindus välja uue sama kehtivusajaga reisidokumendi 14 kalendripäeva jooksul.

(5) Kui tagasivõetaval isikul on lisaks taotluse saanud liikmesriigi kodakondsusele kolmanda riigi kodakondsus, arvestab Montenegro isiku soovi, millisesse riiki isik soovib tagasi pöörduda.

Artikkel 5

Kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute tagasivõtmine

(1) Liikmesriik võtab Montenegro taotluse alusel käesolevas lepingus sätestamata vorminõudeid esitamata oma territooriumile tagasi kõik kolmandate riikide kodanikud või kodakondsuseta isikud, kes ei vasta või enam ei vasta Montenegro territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise kohta kehtivatele tingimustele juhul, kui on

tõestatud või kui võib *prima facie* tõendite alusel kindlalt oletada, et isikud

a) omavad või omasid riiki sisenemise ajal kehtivat viisat või taotluse saanud liikmesriigi väljaantud elamisluba või

b) sisenesid Montenegro territooriumile otse ja ebaseaduslikult pärast taotluse saanud liikmesriigi territooriumil viibimist või selle läbimist.

(2) Lõikes 1 sätestatud tagasivõtmiskohustust ei kohaldata, kui

a) kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik läbib riiki transiitreisijana taotluse saanud liikmesriigi rahvusvahelise lennujaama kaudu või

b) Montenegro on välja andnud kolmanda riigi kodanikule või kodakondsuseta isikule viisa või elamisloa enne või pärast isiku sisenemist riigi territooriumile, välja arvatud juhul, kui

– kõnealusel isikul on taotluse saanud liikmesriigi välja antud pikema kehtivusajaga viisa või elamisluba, mille kehtivusaeg on pikem kui Montenegro välja antud viisal või elamisloal, või

– Montenegro välja antud viisa või elamisluba on saadud võltsitud või valedokumenti kasutades või valeandmeid esitades või

– isik ei täida mõnda viisa saamiseks vajalikku tingimust.

(3) Lõikes 1 toodud tagasivõtmiskohustus on liikmesriigil, kes viisa või elamisloa välja andis. Juhul kui viisa või elamisloa on välja andnud kaks või enam liikmesriiki, on lõikes 1 osutatud tagasivõtmiskohustus liikmesriigil, kes on välja andnud pikema kehtivusajaga dokumendi või, kui üks või mitu nendest on oma kehtivuse kaotanud, siis veel kehtiva dokumendi. Juhul kui kõik dokumendid on kehtivuse kaotanud, on lõikes 1 osutatud tagasivõtmiskohustus liikmesriigil, kes on välja andnud dokumendi, mille kehtivusaeg lõppes viimasena. Kui ühtegi sellist dokumenti ei ole esitada, on lõikes 1 toodud tagasivõtmiskohustus liikmesriigil, mille territooriumilt isik viimasena lahkus.

(4) Pärast seda, kui liikmesriik on tagasivõtmistaotluse heaks kiitnud, annab Montenegro asjaomasele isikule välja tema tagasipöördumiseks vajaliku reisidokumendi.

III jagu. Tagasivõtmismenetlus

Artikkel 6

Põhimõtted

(1) Kui lõikest 2 ei tulene teisiti, tuleb mõne artiklites 2–5 esitatud kohustuse alusel tagasi võetava isiku üleandmiseks esitada taotlust vastuvõtva riigi pädevale asutusele tagasivõtmistaotlus.

(2) Tagasivõtmistaotlust ei ole vaja juhul, kui tagasivõetaval isikul on kehtiv reisidokument või vajadusel taotlust vastuvõtva riigi kehtiv viisa või elamisluba.

Artikkel 7

Tagasivõtmistaotlus

(1) Tagasivõtmistaotlus peab sisaldama järgmist teavet:

a) asjaomase isiku isikuandmed (nt tema nimed, perekonnanimed, sünniaeg ja võimaluse korral sünnikoht ning viimane elukoht) ning vajadusel alaealiste vallaliste laste ja/või abikaasade andmed;

b) kodakondsuse, transiidi, kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute tagasivõtmise tingimuste ning ebaseadusliku riiki sisenemise ja riigis elamise tõendamise või *prima facie* tõendamise vahendite kirjeldus;

c) tagasivõetava isiku foto.

(2) Võimaluste piires peab tagasivõtmistaotlus sisaldama ka järgmist teavet:

a) teade selle kohta, et üleantav isik võib vajada abi või hooldust, tingimusel et asjaomane isik on selgelt väljendanud oma nõusolekut selle teate esitamise kohta;

b) mis tahes muu kaitse- või turvameede või teave isiku tervise kohta, mis võib olla vajalik konkreetse isiku üleandmiseks.

(3) Tagasivõtmistaotluse tavavorm on lisatud käesolevale lepingule 6. lisana.

Artikkel 8

Kodakondsuse tõendamine

(1) Artikli 2 lõikele 1 ja artikli 4 lõikele 1 vastavat kodakondsust saab tõendada käesoleva lepingu 1. lisas loetletud mis tahes dokumendiga ka juhul, kui dokumendi kehtivusaeg on lõppenud. Kui nimetatud dokumendid esitatakse, tunnustavad liikmesriigid ja Montenegro vastastikku kodakondsust ning täiendav kontrollimine ei ole vajalik. Kodakondsust ei saa tõendada valedokumentidega.

(2) Artikli 2 lõikele 1 ja artikli 4 lõikele 1 vastavat kodakondsust saab *prima facie* tõendada käesoleva lepingu 2. lisas loetletud mis tahes dokumendiga ka juhul, kui dokumendi kehtivusaeg on lõppenud. Kui nimetatud dokumendid esitatakse, tunnustavad liikmesriigid ja Montenegro vastastikku kodakondsust, välja arvatud juhul, kui nad suudavad tõendada vastupidist. Kodakondsust ei saa *prima facie* tõendada valedokumentidega.

(3) Kui ei ole võimalik esitada ühtegi 1. ja 2. lisas loetletud dokumenti, korraldavad taotluse saanud riigi pädevad diplomaatilised ja konsulaaresindused taotluse korral viivitamata ja hiljemalt 5 tööpäeva jooksul taotluse esitamisest tagasivõetava isiku küsitlemise, et teha kindlaks tema kodakondsus.

Artikkel 9

Tõendid kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute kohta

(1) Käesoleva lepingu artikli 3 lõikes 1 ja artikli 5 lõikes 1 sätestatud kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute tagasivõtmise tingimuste olemasolu saab tõendada käesoleva lepingu 3. lisas loetletud mis tahes dokumendiga. Nimetatud tingimuste olemasolu ei saa tõendada valedokumentidega. Mis tahes sellist tõendit tunnustavad liikmesriigid ja Montenegro, ilma et edasine uurimine oleks nõutav.

(2) Käesoleva lepingu artikli 3 lõikes 1 ja artikli 5 lõikes 1 sätestatud kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute tagasivõtmise tingimuste olemasolu saab *prima facie* tõendada käesoleva lepingu 4. lisas loetletud mis tahes dokumendiga; nimetatud tingimuste olemasolu ei saa tõendada valedokumentidega. Selliste *prima facie* tõendite esitamisel loevad liikmesriigid ja Montenegro tingimused täidetuks, kui ta ei suuda tõendada vastupidist.

(3) Riiki sisenemise, riigis viibimise või elamise ebaseaduslikkust tõendatakse asjaomase isiku reisidokumentidega, milles puudub viisa või muu luba taotluse esitanud riigi territooriumil viibimiseks. Taotluse esitanud riigi teade selle kohta, et asjaomasel isikul ei ole vajalikke reisidokumente, viisat või elamisluba, tõendab samuti *prima facie* ebaseaduslikku riiki sisenemist, riigis viibimist või elamist.

(4) Käesoleva lepingu artikli 3 lõikes 3 endise Jugoslaavia Sotsialistliku Föderatiivse Vabariigi kodanike tagasivõtmise tingimuste olemasolu saab tõendada käesoleva lepingu lisas 5a loetletud mis tahes dokumendiga; nimetatud tingimuste olemasolu ei saa tõendada valedokumentidega. Montenegro tunnustab selliseid tõendeid, ilma et edasine uurimine oleks nõutav, tingimusel et Montenegro ametiasutused võivad tagasivõtmistaotluse esitamisel kinnitada, kus asjaomane isik 27. aprilli 1992. aasta seisuga alaliselt elas.

(5) Käesoleva lepingu artikli 3 lõikes 3 endise Jugoslaavia Sotsialistliku Föderatiivse Vabariigi endiste kodanike tagasivõtmise tingimuste olemasolu saab *prima facie* tõendada käesoleva lepingu lisas 5b loetletud mis tahes dokumendiga; nimetatud tingimuste olemasolu ei saa tõendada valedokumentidega. Selliste *prima facie* tõendite esitamisel loeb Montenegro tingimused täidetuks, kui ta ei suuda tõendada vastupidist.

(6) Kui ei ole võimalik esitada ühtegi lisades 5a ja 5b loetletud dokumenti, korraldavad Montenegro pädevad diplomaatilised ja konsulaaresindused taotluse korral põhjendamatult viivitamata ja hiljemalt 3 tööpäeva jooksul taotluse esitamisest tagasivõetava isiku küsitlemise, et teha kindlaks tema kodakondsus.

Artikkel 10

Tähtajad

(1) Tagasivõtmistaotlus tuleb taotlust vastuvõtva riigi pädevale asutusele esitada hiljemalt ühe aasta jooksul pärast seda, kui taotluse esitanud riigi pädev asutus on saanud teada, et kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik ei vasta või enam ei vasta

riiki sisenemise, seal viibimise või elamise kohta kehtivatele nõuetele. Juriidiliste või praktiliste takistuste korral taotluse õigeaegsele esitamisele pikendatakse tähtaega taotlust esitava riigi taotlusel, kuid ainult ajani, mil takistusi enam ei ole.

(2) Kõikidel juhtudel vastatakse tagasivõtmistaotlusele kirjalikult 12 kalendripäeva jooksul. Nimetatud tähtaega hakatakse arvestama tagasivõtmistaotluse kättesaamise kuupäevast. Kui kindlaksmääratud tähtaja jooksul vastust ei saabu, peetakse üleandmine kokkulepituks.

(3) Kui taotlusele ei saa 12 kalendripäeva jooksul vastata õiguslike või praktiliste takistuste tõttu, pikendatakse ettenähtud ajavahemikku põhjendatud taotluse esitamisel maksimaalselt 6 kalendripäeva võrra. Kui nimetatud tähtaja jooksul tagasivõtmistaotlusele ei vastata, loetakse üleviimine kokkulepituks.

(4) Tagasivõtmistest keeldumise korral tuleb seda põhjendada.

(5) Pärast nõusoleku andmist või vajadusel pärast lõikes 2 sätestatud tähtaja aegumist antakse kõnealune isik kolme kuu jooksul üle. Taotluse esitanud riigi palvel võib eespool nimetatud tähtaega pikendada aja võrra, mis kulub üleandmise õiguslike või praktiliste takistuste kõrvaldamiseks.

Artikkel 11

Üleandmise kord ja transpordiliigid

(1) Isiku üleandmisele eelneb Montenegro ja asjakohase liikmesriigi pädevate asutuste kirjalik kokkulepe üleandmise korra kohta; kokkuleppes määratakse kindlaks üleandmise kuupäev, piiriületuspunkt, võimalik saatemeeskond ja muud üleandmist käsitlevad üksikasjad.

(2) Üleandmiseks võib kasutada õhu-, mere- või maismaatransporti. Tagasisaatmine õhutranspordiga ei pea toimuma Montenegro või liikmesriikide riiklikke lennuettevõtjate teenuseid kasutades ning selleks võib kasutada regulaar- või tellimuslende. Saatemeeskonnaga tagasisaatmise korral ei pea saatemeeskond koosnema ainult taotluse esitanud riigi volitatud isikutest, tingimusel et nad on Montenegro või mis tahes liikmesriikide volitatud isikud.

Artikkel 12

Eksikombel tagasivõtmine

Taotluse esitanud riik võtab taotluse saanud riiki tagasivõetud isiku tagasi, kui kolme kuu jooksul pärast asjaomase isiku üleandmist selgub, et isik ei vasta käesoleva lepingu artiklites 2–5 sätestatud nõuetele.

Sellisel juhul kohaldatakse käesoleva lepingu menetlussätteid *mutatis mutandis* ning edastatakse tagasivõetava isiku identiteedi ja kodakondsuse kohta kogu olemasolev teave.

IV jagu. Transiit

Artikkel 13

Põhimõtted

(1) Liikmesriigid ja Montenegro piiravad kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute transiiti juhtudega, kus nimetatud isikuid ei saa sihtriiki otse tagasi saata.

(2) Juhul kui on tagatud edasisõit muudes transiitriikides ja tagasivõtmine sihtriigis, lubab Montenegro liikmesriigi taotlusel kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute transiiti ning liikmesriik võimaldab Montenegro taotlusel kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute transiiti.

(3) Montenegro või liikmesriik võib transiidist keelduda järgmistel juhtudel:

a) kolmanda riigi kodanikku või kodakondsuseta isikut ohustab sihtriigis või muus transiitriigis piinamine või ebainimlik või alandav kohtlemine või karistus või surmanuhtlus või tagakiusamine rassi, usu, rahvuse, teatavasse sotsiaalsesse rühma kuulumise või poliitiliste vaadete tõttu või

b) kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isikule on määratud taotluse saanud riigis või muus transiitriigis kriminaalkaristus või

c) rahvatervise, riigisisese julgeoleku ja avaliku korra või taotluse saanud riigi muude riiklike huvidega seotud põhjustel.

(4) Montenegro või liikmesriik võib tühistada iga väljaantud loa, kui hiljem ilmnevad või selguvad lõikes 3 osutatud transiiti takistavad asjaolud või kui edasisõit võimalikes transiitriikides või tagasivõtmine sihtriigis ei ole enam tagatud. Sel juhul võtab taotluse esitanud riik vajaduse korral kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku viivitamata tagasi.

Artikkel 14

Transiidimenetlus

(1) Taotlust vastuvõtva riigi pädevale asutusele tuleb esitada kirjalik transiiditaotlus, mis sisaldab järgmist teavet:

a) transiidi liik (õhu-, mere- või maismaatransport), võimalikud muud transiidiriigid ja kavandatud sihtriik;

b) andmed asjaomase isiku kohta (nt eesnimi, perekonnanimi, sünninimi, muud kasutatud nimed / nimed, mille all isikut tuntakse, või varjunimed, sünniaeg, sugu ja võimaluse korral sünnikoht, kodakondsus, emakeel, reisidokumendi liik ja number);

c) kavandatav piiriületuspunkt, üleandmisaeg ja võimalik saatemeeskonna kasutamine;

d) avaldus selle kohta, et taotluse esitanud riigi arvates on artikli 13 lõikes 2 sätestatud tingimused täidetud ning keeldumiseks artikli 13 lõike 3 alusel ei ole põhjust.

Transiiditaotluse ühtne vorm on esitatud käesoleva lepingu 7. lisas.

(2) Taotluse saanud riik teavitab taotluse esitanud riiki 5 kalendripäeva jooksul kirjalikult riiki lubamisest, kinnitades piiriületuspunkti ja kavandatud riiki lubamise aja või teavitab teda riiki lubamisest keeldumisest ja sellise keeldumise põhjustest.

(3) Kui transiidiks kasutatakse õhutransporti, vabastatakse tagasivõetav isik ja võimalik saatemeeskond kohustusest taotleda lennujaama transiidiviisat.

(4) Taotluse saanud riigi pädevad asutused aitavad vastastikku konsulteerides transiidile kaasa, eelkõige teostades kõnealuste isikute üle järelevalvet ja luues selleks sobilikud tingimused.

V Jagu. Kulud

Artikkel 15

Transpordi- ja transiidikulud

Ilma et see piiraks pädevate ametiasutuste õigust nõuda tagasivõetavalt isikult või kolmandatelt isikutelt tagasivõtmisega seotud kulud tagasi, kannab taotluse esitanud riik käesoleva lepingu kohased tagasivõtmise ja transiitvedude transpordikulud lõpliku sihtriigi piirini.

VI jagu. Andmekaitse ja sõltumatuse klausel

Artikkel 16

Andmekaitse

Isikuandmeid edastatakse üksnes siis, kui see on vajalik selleks, et Montenegro või liikmesriigi pädevad asutused saaksid käesolevat lepingut rakendada. Isikuandmete töötlemisel ja kasutamisel kohaldatakse igal konkreetsel juhul Montenegro riigisiseseid õigusakte ja juhul kui andmetöötlejaks on liikmesriigi pädev asutus, kohaldatakse direktiivi 95/46/EÜ[7] ning nimetatud direktiivi alusel selle liikmesriigi vastuvõetud riigisiseseid õigusakte. Lisaks kohaldatakse järgmisi põhimõtteid:

a) isikuandmeid tuleb töödelda õiglaselt ja seaduslikult;

b) isikuandmeid tuleb koguda seaduslikult ainult käesoleva lepingu rakendamisega seoses ning edastav asutus ja vastuvõttev asutus ei tohi neid täiendavalt töödelda muidu kui ainult nimetatud eesmärgil;

[7] Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 95/46/EÜ, 24. oktoober 1995, üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

c) isikuandmed peavad olema piisavad, asjakohased ega tohi ületada selle otstarbe piire, mille tarvis neid kogutakse ja/või hiljem töödeldakse. Edastada võib ainult järgmisi isikuandmeid:

– üleantava isiku andmed (nt eesnimed, perekonnanimed, võimalikud varasemad nimed, muud kasutatud nimed või nimed, mille all isikut tuntakse või varjunimed, sugu, perekonnaseis, sünnikuupäev ja -koht, praegune ja mis tahes varasem kodakondsus);

– pass, isikutunnistus või juhiluba (number, kehtivusaeg, väljaandmise kuupäev, väljaandnud asutus, väljaandmise koht);

– peatuskohad ja marsruudid;

– muu teave, mis on vajalik tagasisaadetava isiku tuvastamiseks või käesoleva lepingu kohaste tagasivõtmisnõuete kontrollimiseks;

d) isikuandmed peavad olema täpsed ja vajaduse korral ajakohastatud;

e) isikuandmeid säilitatakse kujul, mis võimaldab andmesubjekte tuvastada ainult seni, kuni see on vajalik seoses andmete kogumise või hilisema töötlemise eesmärgiga;

f) nii edastav asutus kui ka vastuvõttev asutus astub kõik mõeldavad sammud selleks, et tagada isikuandmete parandamine, kustutamine või blokeerimine, kui töötlemine ei vasta käesolevale artiklile, eriti kui andmed ei ole piisavad, asjakohased, õiged või neid on töötlemiseks liiga palju. See hõlmab ka teise lepinguosalise teavitamist igasugusest parandamisest, kustutamisest või blokeerimisest;

g) nõude esitamisel teavitab vastuvõttev asutus edastavat asutust edastatud andmete kasutamisest ja sellise tegevuse tulemustest;

h) isikuandmeid võib edastada ainult pädevatele asutustele. Muudele organitele ei või andmeid edastava ametiasutuse eelneva nõusolekuta andmeid edastada;

i) edastavad ja vastuvõtvad asutused on kohustatud tegema kirjalikke ülestähendusi isikuandmete edastamise ja vastuvõtmise kohta.

Artikkel 17

Sõltumatuse tingimus

(1) Käesoleva lepinguga ei piirata ühenduse, liikmesriikide ega Montenegro õigusi, kohustusi ega vastutust, mis tulenevad rahvusvahelisest õigusest ning eelkõige:

– 28. juuli 1951. aasta pagulasseisundi konventsioonist, mida on muudetud 31. jaanuari 1967. aasta pagulasseisundi protokolliga;

– varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava riigi määramist käsitlevatest rahvusvahelistest konventsioonidest;

– 4. novembri 1950. aasta inimõiguste ja põhivabaduste kaitse Euroopa

konventsioonist;

– 10. detsembri 1984. aasta piinamise ja muul julmal, ebainimlikul või alandaval moel kohtlemise või karistamise vastasest konventsioonist;

– väljaandmist ja transiiti käsitlevatest rahvusvahelistest konventsioonidest;

– mitmepoolsetest rahvusvahelistest konventsioonidest ja lepingutest välisriikide kodanike tagasivõtmise kohta.

(2) Käesolevas lepingus sätestatu ei takista isiku tagasisaatmist muude ametlike või mitteametlike kokkulepete alusel.

VII jagu. Rakendamine ja kohaldamine

Artikkel 18

Tagasivõtmise ühiskomitee

(1) Lepinguosalised annavad teineteisele vastastikust abi käesoleva lepingu kohaldamisel ja tõlgendamisel. Lepinguosalised asutavad tagasivõtmise ühiskomitee (edaspidi „ühiskomitee"), mille ülesandeks on eelkõige:

a) jälgida käesoleva lepingu rakendamist;

b) otsustada käesoleva lepingu ühtseks rakendamiseks vajaliku korra üle;

c) vahetada regulaarselt teavet rakendusprotokollide kohta, mida on koostanud liikmesriigid ja Montenegro vastavalt artiklile 19;

d) soovitada muudatusi käesolevasse lepingusse ja selle lisadesse.

(2) Ühiskomitee otsused on lepinguosalistele siduvad.

(3) Ühiskomiteesse kuuluvad ühenduse ja Montenegro esindajad, ühendust esindab komisjon.

(4) Ühiskomitee koguneb vajaduse korral ühe lepinguosalise taotlusel.

(5) Ühiskomitee kehtestab oma töökorra.

Artikkel 19

Rakendusprotokollid

(1) Liikmesriigi või Montenegro taotlusel koostavad Montenegro ja liikmesriik rakendusprotokolli, mis sisaldab eeskirju:

a) pädevate ametiasutuste ja piiriületuspunktide määramise ja kontaktandmete vahetamise kohta;

b) saatemeeskonnaga naasmiste, sealhulgas kolmandate riikide kodanike ja

kodakondsuseta isikute saatemeeskonnaga toimuva transiidi tingimuste kohta;

c) täiendavate vahendite ja dokumentide kohta lisaks käesoleva lepingu 1.–5. lisas loetletutele.

(2) Lõikes 1 osutatud rakendusprotokollid jõustuvad alles pärast seda, kui nendest on teatatud artiklis 18 osutatud tagasivõtmise ühiskomiteele.

(3) Montenegro nõustub rakendama ühe liikmesriigiga koostatud rakendusprotokolli mis tahes sätet ka suhetes mis tahes teise liikmesriigiga, kui viimane seda taotleb, eeldusel et neid on praktiliselt võimalik kohaldada.

Artikkel 20

Suhe liikmesriikidega sõlmitud kahepoolsetesse tagasivõtulepingutesse

Riigis loata elavate isikute tagasivõtmisel on käesolev leping ülimuslik mis tahes kahepoolsete kokkulepete või korralduste suhtes, mis on sõlmitud või sõlmitakse artikli 19 kohaselt üksikute liikmesriikide ning Montenegro vahel, juhul kui viimase sätted ei ole kooskõlas käesoleva lepinguga.

VIII jagu. Lõppsätted

Artikkel 21

Territoriaalne kohaldatavus

(1) Kui artikli 21 lõikest 2 ei tulene teisiti, kohaldatakse käesolevat lepingut Montenegro territooriumil ning territooriumil, kus kohaldatakse Euroopa Ühenduse asutamislepingut.

(2) Käesolevat lepingut ei kohaldata Taani Kuningriigi territooriumil.

Artikkel 22

Jõustumine, kestus ja lõpetamine

(1) Lepinguosalised ratifitseerivad käesoleva lepingu või kiidavad selle heaks oma menetluste kohaselt.

(2) Käesolev leping jõustub teise kuu esimesel päeval pärast kuupäeva, mil lepinguosalised teatavad teineteisele, et esimeses lõigus nimetatud menetlused on lõpule viidud.

(3) Käesolev leping on sõlmitud piiramata ajaks.

(4) Kumbki lepinguosaline võib pärast teise lepinguosalise teavitamist ja pärast artiklis 18 nimetatud ühiskomiteega eelnevalt konsulteerimist ajutiselt peatada täielikult või osaliselt käesoleva lepingu rakendamise kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute suhtes avaliku korra, riigi julgeoleku või rahva tervise kaitse huvides. Lepingu peatamine jõustub kaks päeva pärast kõnealuse teate edastamist.

(5) Kumbki lepinguosaline võib käesoleva lepingu denonsseerida, teatades sellest ametlikult teisele lepinguosalisele. Käesolev leping kaotab kehtivuse kuus kuud pärast kõnealuse teate esitamist.

Artikkel 23

Lisad

1.–7. lisa moodustavad käesoleva lepingu lahutamatu osa.

Käesolev leping on koostatud [kuupäev/kuu/aasta/koht] kahes eksemplaris igas lepinguosaliste ametlikus keeles ja kõik need tekstid on võrdselt autentsed.

Euroopa Ühenduse nimel	Montenegro Vabariigi nimel
(…)	(…)

1. lisa

Nimekiri dokumentidest, mida käsitatakse kodakondsust tõendavate dokumentidena

(Artikli 2 lõige 1, artikli 4 lõige 1 ja artikli 8 lõige 1)

Juhul kui taotluse saanud riik on üks liikmesriikidest:

– pass (kodaniku pass, diplomaatiline pass, teenistuspass, rühmapass ja asenduspass ning samuti lapse pass);

– igasugune isikutunnistus (sealhulgas ajutine või esialgne isikutunnistus);

– teenistusraamat ja sõjaväelase isikutunnistus;

– meremehe teenistusraamat ja kapteni teenistuskaart.

Juhul kui taotluse saanud riik on Montenegro:

– Montenegro Vabariigi siseministeeriumi pärast 15. juunit 1997 välja antud reisidokument (kodanikupass ja rühmapass, nn sinine pass), Montenegro Vabariigi välisministeeriumi välja antud reisidokument (diplomaatiline pass ja teenistuspass) ja reisidokument, mis antakse välja kooskõlas uue reisidokumentide seadusega;

– Montenegro Vabariigi siseministeeriumi pärast 1. maid 1994 välja antud isikutunnistus ja isikutunnistus, mis antakse välja kooskõlas uue isikutunnistuste seadusega;

– Montenegro sõjaväe teenistusraamat ja sõjaväelase isikutunnistus;

– meremehe teenistusraamat ja kapteni teenistuskaart.

2. lisa

Nimekiri dokumentidest, mida käsitatakse kodakondsust *prima facie* tõendavate dokumentidena

(Artikli 2 lõige 1, artikli 4 lõige 1 ja artikli 8 lõige 2)

Juhul kui taotluse saanud riik on kas üks liikmesriikidest või Montenegro:

– käesoleva lepingu 1. lisas loetletud dokumentide koopiad;

– juhiluba või selle koopia;

– sünnitunnistus või selle koopia;

– taotlus saanud riigi välja antud muud dokumendid, mille abil võib tõendada asjaomase isiku kodakondsust;

– kodakondsuse tunnistus ja muud ametlikud dokumendid, milles on märgitud isiku kodakondsus või milles selgelt viidatakse sellele.

Juhul kui taotluse saanud riik on Montenegro:

- Montenegro Vabariigi siseministeeriumi enne 15. juunit 1997 välja antud pass (nn punane pass) ja selle koopia;

– Montenegro Vabariigi siseministeeriumi enne 1. maid 1994 välja antud isikutunnistus ja selle koopia.

3. lisa

Üldnimekiri dokumentidest, mida käsitatakse kolmanda riigi kodanike ja kodakondsuseta isikute tagasivõtmise tingimusi tõendavate dokumentidena

(Artikli 3 lõige 1, artikli 5 lõige 1 ja artikli 9 lõige 1)

– Asjaomase isiku reisidokumendis olevad saabumis/lahkumistemplid või samalaadsed märked või saabumise/lahkumise muud tõendid (nt foto);

– nimeline pilet ja/või lennu-, rongi-, bussi- või laevareisijate nimekiri, mis näitab asjaomase isiku viibimist ja tema marsruuti taotluse saanud riigi territooriumil;

– ametlikud kinnitused, mida on andnud eeskätt piirivalveametnikud ja teised tunnistajad, kes võivad tunnistada asjaomase isiku piiri ületamist.

– kohtu- või haldusmenetluse käigus asjaomase isiku antud ametlik seletus, mis näitab asjaomase isiku viibimist ja tema marsruuti taotluse saanud riigi territooriumil.

4. lisa

Üldnimekiri dokumentidest, mida käsitatakse kolmanda riigi kodanike ja kodakondsuseta isikute tagasivõtmise tingimusi *prima facie* tõendavate dokumentidena

(Artikli 3 lõige 1, artikli 5 lõige 1 ja artikli 9 lõige 2)

– Pärast taotluse esitanud riigi territooriumile sisenemist toimunud asjaomase isiku kinnipidamise koha ja muude asjaolude kirjeldus, mille on esitanud kõnealuse riigi ametiasutused;

– rahvusvahelise organisatsiooni (nt ÜRO pagulaste ülemvolinik) esitatud teave, mis käsitleb isiku identifitseerimist ja/või viibimist territooriumil;

– pereliikmete, reisikaaslaste jt kinnitus/selgitused andmete kohta;

– dokumendid, tõendid ja arved (nt hotelliarve, arsti/hambaarsti vastuvõtukaart, avalik-õiguslike/eraasutuste sissepääsukaart, auto rendileping, krediitkaardi kviitung jne), millest nähtub selgelt, et asjaomane isik elas taotluse saanud riigi territooriumil;

– teave, mis tõendab, et asjaomane isik on kasutanud kulleri- või reisibüroo teenuseid.

5. lisa

Nimekiri dokumentidest, mida käsitatakse endise Jugoslaavia Sotsialistliku Föderatiivse Vabariigi kodanike tagasivõtmise tingimusi tõendavate või *prima facie* tõendatavate dokumentidena
(Artikli 3 lõige 3, artikli 9 lõige 4 ja artikli 9 lõige 5)

Lisa 5a (tõenditena käsitatavad dokumendid)

– Endise Jugoslaavia Sotsialistliku Föderatiivse Vabariigi väljaantud sünnitunnistus või selle koopia;

– Montenegro, endise Jugoslaavia Liitvabariigi, Serbia ja Montenegro liitriigi või endise Jugoslaavia Sotsialistliku Föderatiivse Vabariigi väljaantud ametlikud dokumendid või nende koopia, kus on kirjas sünnikoht ja/või alaline elukoht vastavalt artikli 3 lõikele 3.

Lisa 5b (*prima facie* tõenditena käsitatavad dokumendid)

– Muud dokumendid või tunnistused või nende koopia, millest nähtub, et sünnikoht ja/või alaline elukoht on Montenegro territooriumil;

– kohtu- või haldusmenetluse käigus asjaomase isiku antud ametlik seletus.

6. lisa

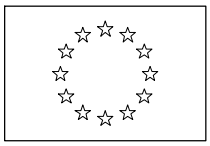

[Montenegro riigivapp]

.....
.....
.....
.....
.....
…

.....
.....
.....
.....
.....

(Koht ja kuupäev)

.....
.....

Taotlust esitava ameti-asutuse nimetus

Viide: .....

Saaja:

.....
.....

.....
.....

.....
.....

(Taotlust vastuvõtva ametiasutuse nimetus)

TAGASIVÕTMISTAOTLUS

vastavalt Euroopa Ühenduse ning Montenegro vahel […] sõlmitud riigis ebaseaduslikult elavate isikute tagasivõtulepingu artiklile 7

A. isikuandmed

Foto

1. Täielik nimi (perekonnanimi alla joonida):

   .....……

2. Sünninimi:.....

   .....……

3. Sünniaeg ja -koht:

   .....……

4. Sugu ja välimus (pikkus, silmade värv, eritunnused jne):

…….....……

5. Tuntud ka kui (varasemad nimed, muud kasutatavad nimed / nimed, mille all isikut tuntakse, või varjunimed):

.....……..…….

6. Kodakondsus ja keel:

.....……..…….

7. Perekonnaseis: abielus vallaline lahutatud lesk

Kui isik on abielus: abikaasa nimi

laste nimed (kui on lapsi):

.....

……..…….....

.....

8. Viimane elukoht taotluse esitanud riigis:

.....……..……

B. Abikaasa isikuandmed (kui asjakohane)

1. Täielik nimi (perekonnanimi alla joonida).....

2. Sünninimi:.....

3. Sünniaeg ja -koht:

4. Sugu ja välimus (pikkus, silmade värv, eritunnused jne):

……

5. Tuntud ka kui (varasemad nimed, muud kasutatavad nimed / nimed, mille all isikut tuntakse, või varjunimed):

.....

6. Kodakondsus ja keel:

.....

C. Laste isikuandmed (kui asjakohane)

1.Täielik nimi (perekonnanimi alla joonida).....

2. Sünniaeg ja -koht:

3. Sugu ja välimus (pikkus, silmade värv, eritunnused jne):

……

4. Kodakondsus ja keel:

.....

D. Üleantava isikuga seotud konkreetsed asjaolud

1. Tervislik seisund

(nt eriarstiabi vajalikkus; haiguse ladinakeelne nimetus):

.....

2. Märge isiku erilise ohtlikkuse kohta

(nt kahtlustatav raskes kuriteos; agressiivne käitumine):

.....

E. Lisatud tõendavad dokumendid

1.....…… .....……

(passi number) (väljaandmise kuupäev ja koht)

.....…… .....……..

(väljaandnud asutus) (kehtivusaja lõpp)

2.....…… .....……

(isikutunnistuse number) (väljaandmise kuupäev ja koht)

.....…… .....……

(väljaandnud asutus) (kehtivusaja lõpp)

3.....…… .....……..

(juhiloa number) (väljaandmise kuupäev ja koht)

.....…… .....……

(väljaandnud asutus) (kehtivusaja lõpp)

4.....…… .....……

(muu ametliku dokumendi number) (väljaandmise kuupäev ja koht)

.....…… .....……

(väljaandnud asutus) (kehtivusaja lõpp)

F. Märkused

.....……

.....……

……...

.....

(Allkiri) (Pitser/templijäljend)

7. lisa

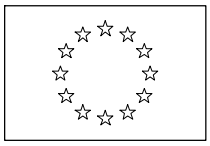

[Montenegro riigivapp]

.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
..……	.....……
…	…

(Koht ja kuupäev)

……
……..

Taotlust esitava ameti-asutuse nimetus

Viide:

……

Saaja:

……
…….

……
……

……
……

(Taotlust vastuvõtva ametiasutuse nimetus)

TRANSIIDITAOTLUS

vastavalt Euroopa Ühenduse ja Montenegro vahel […] sõlmitud riigis ebaseaduslikult elavate isikute tagasivõtulepingu artiklile 14

A. isikuandmed

1. Täielik nimi (perekonnanimi alla joonida):

   .....

2. Sünninimi:

   .....

3. Sünniaeg ja -koht:

   .....

Foto

4. Sugu ja välimus (pikkus, silmade värv, eritunnused jne):

……
…….

5. Tuntud ka kui (varasemad nimed, muud kasutatavad nimed / nimed, mille all isikut tuntakse, või varjunimed):

.....……
…….

6. Kodakondsus ja keel:

.....……
……..

7. Reisidokumendi liik ja number:

.....……

B. Transiit

1. Transiidi liik:

   ❑ lennutransport ❑ meretransport ❑ maismaatransport

2. Sihtriik

……
…….

3. Muud võimalikud transiidiriigid

……
……

4. Kavandatud piiriületuspunkt, üleandmise kuupäev ja aeg, saatemeeskonna kasutamine

……
……

……
……

……
……

5. Sissepääs teistesse transiidiriikidesse ja sihtriiki on tagatud
(artikli 13 lõige 2)

- ❑ Jah ❑ Ei

6. Teave transiidist keeldumise põhjuste kohta
(artikli 13 lõige 3)

- ❑ Jah ❑ Ei

C. märkused

.....
…….

.....
…….

.....
……..

.....……
……..

.....

(Allkiri) (Pitser/templijäljend)

Ühisdeklaratsioon artikli 2 lõike 4 ja artikli 4 lõike 4 kohta

Kuni Montenegro Vabariigi diplomaatilise ja konsulaaresinduse loomiseni ELi liikmesriikide territooriumil annab artikli 2 lõikes 4 sätestatud reisidokumendi välja vastavalt Montenegro Vabariigi ja Serbia Vabariigi vahelise vastastikuse mõistmise memorandumi artiklile 6 Serbia Vabariigi diplomaatiline või konsulaaresindus või Montenegrot esindava muu riigi diplomaatiline või konsulaaresindus.

Juhul kui taotluse saanud liikmesriigil puudub diplomaatiline või konsulaaresindus Montenegro Vabariigis, annab artikli 4 lõikes 4 sätestatud reisidokumendi välja taotluse saanud liikmesriiki esindava liikmesriigi diplomaatiline või konsulaaresindus. Reisidokument antakse välja taotluse saanud liikmesriigi nimel eelneva loa alusel.

Ühisdeklaratsioon artiklite 3 ja 5 kohta

Lepinguosalised püüavad saata isiku päritoluriiki tagasi kõik kolmandate riikide kodanikud, kes ei vasta või kes enam ei vasta lepinguosalise territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise kohta kehtivatele tingimustele.

Ühisdeklaratsioon artikli 3 lõike 1 kohta

„Lepinguosalised lepivad kokku, et isiku „otse sisenemisega“ Montenegro territooriumilt on nimetatud sätete tähenduses tegemist siis, kui isik on sisenenud liikmesriigi territooriumile õhu-, maismaa- või meretranspordiga ilma vahepeal kolmandasse riiki sisenemata. Kolmanda riigi läbimist transiitreisijana lennujaama kaudu ei käsitleta riiki sisenemisena.

Ühisdeklaratsioon Taani kohta

Lepinguosalised võtavad arvesse, et käesolevat lepingut ei kohaldata ei Taani Kuningriigi territooriumi ega Taani Kuningriigi kodanike suhtes. Seepärast on asjakohane, et Montenegro ja Taani sõlmivad tagasivõtulepingu käesoleva lepinguga samadel tingimustel.

Ühisdeklaratsioon Islandi ja Norra kohta

Lepinguosalised võtavad arvesse Euroopa Ühenduse ning Islandi ja Norra vahelisi tihedaid suhteid, eelkõige neid, mis tulenevad 18. mai 1999. aasta lepingust, mis käsitleb nimetatud riikide ühinemist Schengeni *acquis*' sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega. Seepärast on asjakohane, et Montenegro ning Island ja Norra sõlmivad tagasivõtulepingu käesoleva lepinguga samadel tingimustel.

Ühisdeklaratsioon Šveitsi kohta

Lepinguosalised võtavad arvesse, et Euroopa Liit, Euroopa Ühendus ja Šveits on sõlminud lepingu Šveitsi ühinemise kohta Schengeni *acquis'* sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega. Seepärast on asjakohane, et pärast kõnealuse ühinemislepingu jõustumist sõlmib Montenegro tagasivõtulepingu Šveitsiga käesoleva lepinguga samadel tingimustel.